३००७

इ. वि. का. राजवाडे संशोधन मंडळ धुळें.

—: हस्त लिखित ग्रंथ संग्रह :—

ग्रंथ क्रमांक ५३५ वे १३८ (३९४)

ग्रंथ नाम मननग्रंथ.

विषय म. वेदांत.

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

वेदांत तत्वज्ञान

८३४। वे १३८

दे. नं-११

क्र. १०

भगवद्गीता (संस्कृत श्लोक व मराठी भावार्थ टीका)

पुरा शके १७८२

(राजवाडे सं. मं. ग्रंथालय) मधून नंबर ह्दी पत्र उपलब्ध झाली.

सा. कार्यवाह शुल्क उपवरिष्ठ

कार्यकारी

२५.११.९

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan Mumbai. "

(1)

॥वेदांतसारमननग्रंथप्रारंभः

॥ अथमिथ्यारोपापवादप्रकरणप्रारंभ १ श्रीराम

॥प्रकरणे षोडषसंख्या

" Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

१ श्रीगणेशायनमः ॥ श्रीब्रह्मपरमात्मनेन ॥ श्रीगुरुराजप्रसन्न ॥ ॐ नमोब्रह्मादिभ्यो
ब्रह्मविद्यासंप्रदायकर्तृभ्यो वंशऋषिभ्यो नमोगुरुभ्यः ॥ सर्वोपप्लवरहितप्रज्ञानघनप्र
त्यगर्थोब्रह्मैवाहमस्मि ॥ श्लो० ॥ अनुग्रहार्थंमर्त्यानां संस्कृतासंस्कृता ॥ नधिकारि
(२) णां ॥ विवेकसार श्रोतॄणां रच्यते भाषयामया ॥ १ ॥ मुमुक्षु जो तेणे अध्यारोपापवा
द जें तेही करून ब्रह्म जे त्यातें जाणावें ॥ ऐसे वेदांतशास्त्रीं बोलिलें ॥ याकरितां अ
ध्यारोपातें आधीं निरूपितो ॥ अध्यारोप कोण तो लक्षणाकरून तरि ॥ वस्तुच्या ठाईं अव
स्तूचा अरोप ॥ अध्यारोप तो कैसा म्हणाल तरि ॥ दृष्टांतपूर्वक सांगो ॥ तो दृष्टांत को
णता म्हण० बोलु ॥ सिंपीच्या ठाईं रुप्याचा अरोप दोराचे ठाईं सर्पाचा अरोप स्थाणू
चे ठाईं पुरुषाचा अरोप ॥ सूर्यकीर्णांचे ठाईं मृगजळाचा आरोप ॥ आकाशाचे ठा
ईं नीलपीतताचा आरोप हा अध्यारोप जैसा ॥ त्यासारिखे निःप्रपंचरूप आत्म्या
चे ठाईं प्रपंचाचा आरोप ॥ अध्यारोप हा अध्यारोप काशाकरून आलाक्षणाच्छ ३

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(2A)

उनशके॥ अद्वैतहानियेईलहेदोषआहेतह्मणूनकेवलऐसीमायाउपादानकारणहोउनश
के॥ आणिनिमित्तकारणहीहोउनशके॥ ऐसेआहेयाकरितानिमित्तकारणहीउपादान
कारणहीईश्वरासबोलावे॥ कोकामध्येएकासचदोनीकारणत्वेदिसेनातकी॥ केसेदो
नीकारणत्वेबोलावेह्मणालतरीबोलुये॥ तेकैसेह्म॰उर्णनाभिजंतुचेठाईदोनीकारणत्वे
देखिली॥ तेकैसेह्मणालतरि॥ उर्णनाभिऐसाकिडाशरीरप्रधानहोत्साताउपादानका
रण॥ आणिबुध्दीप्रधानहोत्सातानिमित्तकारणहीजालाजेसेतैसेहाईश्वरहीसत्वगु
णप्रधानमायेसीमिळुननिमित्तकारणआणितमोगुणप्रधानमायेसीमिळुनउपादा
नकारणहीजाला॥ याउभयकारणऐसेईश्वरापासूननंतरनिर्माणजाले॥ निर्माणजा
लियाचाप्रकारहीबोलू॥ ईश्वरजोतोसत्वगुणप्रधानजेमायातिसीनिकणेह्मणिजे
विसिष्टहोणे॥ तमोगुणप्रधानऐसीजेमायातीतेपाहिले॥ तेतमोगुणप्रधानऐसी
जेमायातीसीमिळालेजेचैतन्यत्यापासूनत्रिगुणात्मकऐसावायूजाला॥ त्यावा

× ऐसेआकाशजाले॥ त्याआकाशासीमिळालेजेचैतन्यत्यापासुनत्रिगुणा त्मक॥

२

ग्नी

यूसीमिळाले जे चैतन्य त्यापासून त्रिगुणात्मक ऐसा वायू जाला ॥ त्या अग्नीसी मिळाले
जे चैतन्य त्यापासून त्रिगुणात्मक ऐसे जळ जाले ॥ त्या जळासी मिळाले जे चैतन्य त्यापासू
न त्रिगुणात्मक ऐसी पृथ्वी जाली ॥ यास पंचअपंचीकृत भूते ह्मणून सूक्ष्म भूते ह्मणून तन
मात्रा ह्मणून बोलिजेत ॥ या भूतापासून समष्टि व्यष्ट्यात्मक ऐसे लिंगशरीर उत्पन्न जाले
समष्टि व्यष्टीचे स्वरूप पुढे सांगतो ॥ ते लिंगशरीर जे सत्तरा अवयवेंसी युक्त आहे ॥ सत्त
रा अवयव कोणते ह्मणाल तरि ॥ श्रोत्र ॥ त्वक् ॥ चक्षु ॥ जिह्वा ॥ घ्राण ॥ आणि वाक् पाणी ॥
पाद पायू पस्थ ॥ आणि प्राण अपान व्यान उदान समान ॥ आणि मन बुध्धी इतकी मिळू
न सत्तरा अवयव ॥ याची उत्पत्ती सांगू ॥ आकाशाचे सात्विकांशापासून श्रोत्रेंद्रिय जा
लें ॥ अग्नीचे सात्विकांशापासून चक्षुरींद्रिय जाले ॥ उदकाच्या सात्विकांशापासून
जिव्हेंद्रिय जाले ॥ पृथ्वीच्या सात्विकांशापासून घ्राणेंद्रिय जाले ॥ याप्रकारे ज्ञानेंद्रिया
ची उत्पत्ति ॥ भूतांचे सात्विकांशाचे विभाग अर्ध अर्ध दोन केले ॥ अर्ध्याची ज्ञानेंद्रि

वायूचे सात्विक० त्वगेंद्रिय जाले

(3)

२

येकेली ॥ अर्धाभाग एकंदर मेळऊन अंतःकरण केले ॥ याच प्रमाणे राजस भागाची कर्मेंद्रिये
प्राण ही जाणावे ॥ या भूतांच्या सात्विकांशा समुदायापासून अंतःकरण जाले तेंच अंतकरण व्र
त्तिभेदे करून मन बुध्धी चित्ताहंकार ऐसे चौप्रकारे जाले ॥ आता सतरा अवयवांचे गणने स
मन चित्त मिळून एक ॥ बुध्धी अहंकार मिळून एक ॥ आता कर्मेंद्रियाचीउत्पत्ती प्रकार सांगतो
(3A) आकाशाचे रजोगुणापासून वागेंद्रिय जाले ॥ वायूच्या रजांशापासून पाणींद्रिय जाले ॥
तेजाच्या रजांशापासून पादेंद्रिय जाले ॥ जळाच्या रजांशापासून उपस्थेंद्रिय जाले ॥
पृथ्वीच्या रजांशापासून गुदेंद्रिय जाले ॥ या प्रकारे कर्मेंद्रियाचीउत्पत्ती ॥ या पांचभू
ताच्या रजांस समुदायापासून प्राण जो तो उत्पन्न जाला ॥ तो प्राण वृत्तिभेदे करून ॥ प्रा
णापानव्यानोदान समान ह्मणून पंचप्रकारे जाला ॥ आता उपप्राण ही त्यामध्ये अंत
रभूत ॥ हे सतरा अवयवे मिळून समष्टिव्यष्ट्यात्मके होत्साता लिंगशरीर ह्मणून बोलि
जेते ॥ तो ईश्वरच या लिंगशरीराचे ठाई अभिमान धरून हिरण्यगर्भ जाला ॥ यास

४ चसूत्रात्मा प्राण ह्मणून दोन्ही नामे॥ या प्रकारे सूक्ष्म सृष्टी॥ आता स्थूळ सृष्टि प्रकार सां
गु॥ ईश्वराचे ईक्षणे करून तमप्रधान ऐसीं जे अपंचीकृत भूतें जे तेये एकएके दोनि वांटे होऊन॥
त्यामध्ये आपला अर्धभाग सोडून उरल्या अर्धभागामध्ये येकएक च्यारी भागे होऊ
(5) न आपला भाग जो त्यात टाकून इतरांचे मध्ये मिळाली॥ या प्रकारे पांचा भूतांचे अंश मि
ळतां पंचीकृत भूतें जाली॥ हे स्थूळ भूतें ह्मणून बोलिजेते॥ या भूतापासून ईश्वराचे ईक्ष
णे करून स्थूळ प्रपंच उत्पन्न जाला तो प्रकार सांगु॥ या पंचीकृत पंचमहाभूतापासून ब्रं
ह्मांड जाले॥ या ब्रंह्मांडामध्ये अतळ वितळ सुतळ तळातळ रसातळ महातळ पाताळ ऐ
से सात अधोलोक जाले॥ भूर्लोक॥ भुवर्लोक॥ स्वर्लोक॥ महर्लोक॥ जनोलोक॥ तपोलो
क॥ सत्यलोक॥ ऐसी सात ऊर्ध्वलोकें हीं त्या त्या लोकास उचित ऐसीं उद्भिज स्वेदज अं
डज जारज ऐसीं चतुर्विध भूतें यांमे हीं उत्पन्न आली॥ त्याचे अन्न हीं उत्पन्न केले इत
की सृष्टी॥ इतुके हीं मिळून स्थूळ प्रपंच ऐसा बोलिजेतो॥ या चेतई अभिमानधर ४

Joint Project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(3A)

णाराईश्वरजोत्यासविराटह्मणूननाम॥ यासचवैश्वानरह्मणूनवैराजह्मणूनदोनीनामे॥ याप्र
कारेसमष्टीचेस्वरूपसांगीतले॥ आताव्यष्टीचेस्वरूपसांगतो॥ समष्टीचेमध्येव्यष्टीअंतर्भू
तऐसेआलेजरीविशेषकरूनजाणावयाकारणेपरतुनसांगतो॥ तेकैसेह्मणालतरि॥ जाग्र
दवस्थेचेठाईस्थूळशरीराचेठाईअभिमानधरणारजोआत्मात्यासविश्वऐसेनाम॥ यासच
व्यावहारिकह्मणूनचिदाभासह्म० दोनीनामे॥ स्वप्नावस्थेचेठाईलिंगशरीराचेठाईअभि
मानधरणारजोआत्मात्यासतैजसऐसेनाम॥ यासचप्रातिभासिकस्वप्नकल्पितऐसीदो
नीनामे॥ सुषुप्तिअवस्थेचाठाईकारणशरीराचेठाईअभिमानधरणारजोआत्मात्यासप्रा
ज्ञऐसेनाम॥ यासचपारमार्थिकअवछिन्नह्मणूनदोनीनामे॥ हेव्यष्टिस्वरूप॥ याप्रकारेस्थू
ळप्रपंच्याचीउत्पत्ति॥ याप्रपंच्याचाअवांतरसृष्टिस्थितिप्रळयाकारणे॥ तोईश्वरत्रिमू
र्तीजाला॥ तेकैसेह्मणालतरि॥ सत्वगुणेसीमिळूनरक्षकहोत्साताविष्णुजाला॥ रजोगुणा
सीमिळूनसृष्टीकर्ताहोत्साताब्रह्माजाला॥ तमोगुणासीमिळूनसंहारकर्ताहोत्साता

Joint Project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

रुद्र जाला॥ विस्नु हिरण्यगर्भ तिर्भूत जाला॥ रुद्र कारण प्रपंचाभूत जाला॥ या प्रकारे प्रपंचाची
उत्पत्ति॥ हे इतुके हा अध्यारोप म्हणून बोलिजेतो॥ अपवाद सांगु॥ कारण व्यतिरिक्त कार्य नाही
म्हणून जाणने॥ ते कैसे म्हणाल तरि दृष्टांती सांगुन दार्ष्टांतिकाचे ठाई सांगतो॥ मृत्तिकेपासून
उत्पन्न जाली ऐसी घट शरावादिके जेसी मृत्तिका व्यतिरिक्त होतें नाहीत॥ तंतु पासून जाली पटादिक साती
जेसी तंतुवाचून नाहीत॥ सुवर्णापासुन जालि कटक मुकुटादिके जेसी सुवर्णाव्यतिरिक्तें नाहीत करून
अयः पिंडापासुन जाली जि लोखंडादिकें अयः पिंडाविरहित नाहीत जेसी तैसी दार्ष्टांतिकी॥ आत्म्या
पासून जाला जो प्रपंच तो आत्म व्यतिरिक्त नाही म्हणून जाणने हा अपवाद॥ आता जाणावया
चा प्रकार सांगु॥ पंचीकृत पंचमहाभूतापासून जाले जे ब्रह्मांड त्या ब्रह्मांडामधील चवदा
(5) ही भुवने त्या चवदाही भुवनांस उचीत ऐसी चहुविधगोमे भूते॥ या सकारण पंचीकृत पंचम
हाभूते त्यावाचून नाही म्हणून जाणने॥ ते पंचीकृत पंचमहाभूते नेहीति समष्टिव्यष्ट्यात्मक
लिंग शरीर अपंचीकृत पंचमहाभूतावाचून नाही म्हणून जाणने॥ अपंचीकृत पंचमहाभूत

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(८)

॥ अथ साधनचतुष्टय प्रकरण प्रारंभ ॥ २ ॥

Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. " Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

॥श्रीकृष्णपरमात्मनेनमः॥यस्यात्साधनसंपन्नईश्वरस्यप्रसादतः॥यज्ञादिकर्मकरणा
त्सोधिकारिनिरूप्यते॥१॥वेदांतविचाराचेगाईसाधनचतुष्टयसंपन्नजोतोचअधिकारी
तेकेसेह्मं०दृष्टांतिबोल्हुनदार्ष्टांतिकहीबोलतो॥तोदृष्टांतकोणताह्मं०बृहस्पतिसवन
ह्मणुनइष्टिजेतेतेइष्टिचेगाईब्राह्मणचजैसाअधिकारी॥क्षत्रियवैश्यनव्हेत राजसुयज्ञाचे
गाईक्षत्रियचजैसाअधिकारीब्राह्मणवैश्यजैसेअधिकारिनव्हेत.सोमाचेगाईजैसावैश्य
अधिकारीब्राह्मणक्षत्रियजैसेअधिकारीनव्हेत॥त्यासारिखेवेदांतविचाराचेगाईहिसा
धनचतुष्टयज्यासअहेतोचअधिकारी॥साधनचतुष्टयह्मणजेनित्यानित्यवस्तुविवेक
ईहामुत्रार्थफलभोगविराग॥शमादिषट्कसंपत्ति॥मुमुक्षत्वं हेच्यारिमिलुनसाधनच
तुष्टय॥नित्यानित्यवस्तुविवेकह्मणिजेब्रह्मजेतोनित्ययावेगळेसर्वहिअनित्यह्मणुनश्रु
तिस्मृतिगुरुमुखेकरुनजाणने॥इहामुत्रार्थफलभोगविरागह्मणिजे॥यालोकामध्ये
कर्मजन्यआणिअनित्यहोत्सात्तेफुलाच्यामाळाचंदनस्त्रीआदिकरूनविषयभोगाचेगा

(२)

(7A)

ईआणिपरलोकांचेठाईंकर्मजन्यआणिअनित्यहोत्सातेअप्सरास्त्रीआदिकरूनभोग
जेत्याचाठाईवमनमुत्रपुरीषापरीइछानसणे॥शमादिषट्कह्मणिजेशमह्मणुनदमह्म
णुनऊपरतिह्मणुनतितिक्षाह्मणुनश्रद्धाह्मणुनहेसाहिप्रकारअहेत॥यामध्येशमह्मण
जेश्रवणादिकाहुनवेगळेजेविषयत्यापासूनफिरऊनमनासश्रवणादिकांचेठाईंलाव
णे॥दमह्मणिजेइंद्रियासबाह्यविषयांचेठाईंजाऊनदेऊनश्रवणादिकाचेठाईंलावणे
याचेनावदमउपरतिह्मणिजेविहितऐसीजीकर्मेविध्युक्तप्रकारेसोडणेहाचवसंन्या
सह्मणतनवोलिजेते॥आणिरिथअर्थनिरखोरलु॥विहितकर्मेजेत्यातेकर्तत्वाचेअभिमानर
हितहोत्सातापफलाचिअपेक्षासोडुनकरणे॥तितिक्षाह्मणिजेशीतोष्मादिकजेत्याते
साहणे॥याचाअर्थशीततामध्येराहूनसीतसाहणे॥उष्मामध्येराहूनउष्मसाहणेहा
नकेतरिकायह्म॰प्रारब्धारतवर्षावेळेससुखदुःखयेतेत्यातेअनुभऊनत्याचिनि
वृत्तिकरणेऐसाजोबुद्धिचाठाईंनिश्चयकरणेयाचेनावतितिक्षा॥समाधानह्मणि

प्र॰ २ जेविषयापासूनफिरविलेमनतेवासनावशात्तचविषयाच्येठाईजातेतैसेजाऊनदेऊन॥ प्र॰ २
श्रवणादिकाच्येठाईठेवणे॥श्रद्धाह्मणिजेपुर्विज्याज्याकर्मिचेठाईआणिउपासनेचेठाई
होत्तातोविश्वासअवघाहिवेदांतवाक्येआणिईश्वरआणिगुरुचेठाईठेवणे॥मुमुक्ष
(४) त्वह्मणिजेमोक्षेछा॥मोक्षेछाह्मणिजेसमस्ताहिप्राणिमोक्षपाहिजेऐसेबोलताहेतप
रंतुतेमोक्षेछानव्हेतरितेकेसेह्म॰घरजळतअसतांत्याघरामध्येआपुलेपुत्रक
लत्रादिकाकारणेउडिघालितोआगिचालेशजोलागलात्यानंतरपुत्रकलत्रादिका
चासमाचारघेणेटाकूनशीतलउदकामध्येजैसापुरुषनिघतो॥तैसेसंसाराचेंठा
ईतापत्रयलक्षणकोणिहियेकअग्नित्याआग्निकरुनतापलाहोत्सातापुरुषजोतो
यासंसारतापत्रयातेकोणरवडिलऐसेसद्गुरुजेतेकोठेमिळतील॥यासमाधने
कायपाहिजेततह्मणप्ननतापालेंपावत्तहोत्सातेजोराहातोत्याचेचित्तवृत्तिचेनामममो
क्षेछा॥हेच्याद्धिहिसाधनेश्रवणाहुनपुर्विसंपादुनश्रवणकरावेनाहितरिस्वरूपज्ञा ६

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(8A)

नहोणार नाही॥ आणि गुरू जेत्ते हि अनाधिकारि जो त्यास उपदेश करुं नये॥ ते कैसे ह्म॰
श्रद्रा हा ति याग करवित्याने त्यास स्वर्गफळाच्वि सिद्धि जैसी होत नाही॥ आणि श्रुद्रास मुं
जी केल्लि याने ब्राह्मण्य जैसे येत नाही॥ तैसे साधनचतुष्टय ज्यास नाहित त्यास श्रवण क
रवित्याने ज्ञानफळाच्वि सिद्धि होत नाहि॥ तरि हें श्रवणादिक व्यर्थ होऊन जाती॥ ह्मकाय
ह्म॰ न जायत्त त्या श्रवणादिकें करून एक अदृष्ट उत्पन्न होतें॥ हे साधनचतुष्टयहि
श्रवणाहुन पुर्विं नसिल्ले जरी हें श्रवणकाळी गुरुमुखे विचारून संपादावे॥ श्रवणाधि
कारी जो त्यास च्यार्‍हि हि विशेषणें कशास ह्म॰ नित्यानित्यवस्तु विवेक येकच पुरेना॥
काय ह्म॰ पुरेना॥ जो कामध्ये शास्त्रज्ञ जे त्यास नित्यानित्यवस्तु विवेक अहे आसतां
हि ते विषयांचे ठाई आसक्ति करून काम्यकर्मच करिताहेत ह्मणऊन त्यांस अधिकारि
त्व दिसेना॥ याकरिताई हामुत्रार्थफळभोगविराग दुसरे साधन पाहिजे॥ हे दोन्हि सा
धने पुरेनात काय ह्म॰ पुरेनात॥ कोण्हि एक ऋषेश्वर जे त्यास नित्यानित्यवस्तु विवेक

प्र॰ २ हि इहामुत्रार्थफळभोगविरागहि अहे त्यासकोपतापअधीक होऊन शमादिषट्कसंप प्र॰ २
त्ति नाहि याकरिता त्यासहि अधिकारित्व दिसत नाहि ॥ याकरिता तिसरे साधन पाहिऐ
से जरि जाले तिनिच साधने पुरे नात कायम्ह ॥ पुरे नात ॥ लोकामध्ये ती साधने स्थियुक्त
(१) कोणि अहेत ॥ ते कोण तेम्ह ॥ क्रसांतिन कारवेस घालुन डोई वाढऊन भस्मोद्धारण क
रून योगीश्वर ऐसे आपणास नाम ठेऊन घेऊन संसार सोडुन विरक्त उपशांत प्रतिग्र
हरहित होत्साते कोण्हि येक अहेत ॥ ते श्रवणा म्हणता ऊभे राहत नाहित ॥ म्हणउन त्या
स अधिकारित्व दिसत नाहि ॥ म्हणउन त्यांनि हि साधने पाहिजेत ॥ हे त्यांनि हि साधने
ज्यास असतील तोच वेदांतविचाराचा अधिकारी ॥ साधनचतुष्टयसंपत्ति जे तेका
ईक वाचिक इंद्रियव्यापार रूप न केतां मनोव्यापार रूप पंचलक्षणो न विषयांचे बाई दोषदृष्टि
असणारे यांस सफलभें करून संपादुये ॥ साधनचतुष्टय असावया कारणे संभत्ति वच
ने ॥ यायर न्य न संस्य तं तावत्सामान्यमेवहि ॥ वस्तुनो साधर्म्यं तेलोके स्वात्मलाभेतुका १

Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai — Joint project of the ...

कथा॥ १॥ सहेतुसफलंकर्मनिर्थमुत्उमचोषत:॥ स्यज्ञलैवहितह्रोयंत्स्यत्कु:मस्यकृ
परंपदं॥ २॥ इत्तिश्रीमननग्रंथेसाधनचतुष्टयप्रकर्णनामद्दित्तियवर्णकं॥ २॥ श्रीकृ
(9A) ष्णार्पणमस्तु॥ ॥राम॥ ॥कृष्ण॥ ॥गोविंद॥ ॥मुकुंद॥ ॥माधव॥ ५ ५

Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.
" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

९

(10)

इतिसाधनचतुष्टय ग्रं० २ समाप्तः

१०

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

(10A)

अथआत्मानात्मविवेकप्रकरणप्रारंभः ३

"Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

श्रीगणेशायनमः॥ आत्मानात्मविवेकप्रकरण॥ श्लोक॥ चेतनाचेतने एवश्रुतौस
३ म्यक्‌समर्थिते॥ तेद्वेमयाविविच्येते भाषयाशृण्वतामिह॥१॥ प्रपंचजोतोकितिपदार्थ
ह्मणूनविचारितोकैसेविचारकरितां ह्मणालतरि आत्माह्मणून॥ अनात्माह्मणून॥
(११) प्रपंचजोतोदोनिपदार्थयामध्ये आत्माप्रपंचातीत कीं नप्रपंचातीत॥ ऐसाजो आत्मा
यासप्रपंचांतःपातीबोलूये॥ कायह्मणालतरि बोलूये तेकैसेह्मणालतरि प्रपंचचेत
त्मक नाचेतनहींऐसातादिसतो॥ यास्तवप्रपंचातीत जो आत्मायासप्रपंचांतःपाती ऐसेबो
लूये॥ प्रपंचजोतोचेतनाचेतनात्मकदिसतो ह्मणून प्रपंचातीत ऐसाहीजो आत्मा
यासप्रपंचांतःपातीऐसेबोलूये॥ कायह्म० बोलूये तेकैसेह्म० आत्माह्मणिजे चेतनकी
चेतनऐसाजो आत्माप्रपंचासी मिळेनातरि प्रपंचचेतनाचेतनात्मकदिसेना॥ यास्तव
ही प्रपंचातीतें आत्माप्रपंचांतःपातीबोलूये॥ ऐसेजरी जाले प्रपंचामध्येचेतन कोण
कोणते अचेतन कोणते ह्मणालतरि॥ चालायाचे रांगायाचे उडायाचे ऐसेजेचेत

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे

राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)

दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८

Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com